

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə seçkilərdə vətəndaşların seçki hüququnu pozan hərəkətlərdən (hərəkətsizliklərdən) və qərarlardan şikayətlərin araşdırılması məqsədi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü İlkin Şahbazovun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 04 yanvar 2020-ci il tarixli, 06 sayılı müraciət üzrə

## RƏYİ

Bakı şəhəri

06 yanvar 2020-ci il

Mən, ekspert qrupunun üzvü İlkin Şahbazov 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə seçkilərdə 25 sayılı Nizami ikinci seçki dairəsindən deputatlığa namizədliyi öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş Rüstənzadə İlkin Bakir oğlunun namizədliyinin irəli sürülməsinin təsdiq olunmasından imtina edilməsi barədə 25 sayılı Nizami ikinci seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının (dairə seçki komissiyası) 25 dekabr 2019-cu il tarixli 26/116 sayılı qərarından Rüstənzadə İlkin Bakir oğlu tərəfindən verilmiş 04 yanvar 2020- ci il tarixli 06 sayılı müraciəti araşdıraraq **müəyyən etdim:**

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsi) 112-ci və 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında" Təlimata uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü tərəfindən icraata qəbul edilmiş və araşdırma aparılmışdır.

Vətəndaş İ.B.Rüstənzadə şikayətini onunla əsaslandırmışdır ki, onun barəsində İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsi tərəfindən qərar qəbul edilmiş, həmin qərarla onun bütün hüquqlarının, o cümlədən seçki hüququnun bərpa olunması tələb edilmişdir. Ona görə də şikayətçi göstərilən qərara əsasən hesab edir ki, dairə seçki komissiyasının 25 dekabr 2019-cu il tarixli 26/116 sayılı qərarı ləğv olunmalı və onun deputatlığa namizədliyinin irəli sürülməsi təsdiq edilməlidir.

Dairə seçki komissiyası İ.B.Rüstənzadənin Milli Məclisə təyin edilmiş seçkilərdə namizədliyinin irəli sürülməsinin təsdiq olunmasından imtina edilməsi barədə 25 dekabr 2019-cu il tarixli 26/116 sayılı qərarını onunla əsaslandırmışdır ki, İ.B.Rüstənzadə namizədliyinin təsdiq edilməsi üçün

dairə seçki komissiyasına 13 dekabr 2019-cu ildə bildiriş və öhdəlik ərizəsini təqdim etmişdir. Öhdəlik ərizəsinə əsasən müəyyən edilmişdir ki, İ.B.Rüstəzadə Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin (Cinayət Məcəlləsi) müvafiq maddəsi ilə ağır cinayətə görə məhkum olunmuşdur. Seçki Məcəlləsinin 13.3-cü maddəsinə görə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının (Konstitusiya) 85-ci maddəsinə uyğun olaraq Cinayət Məcəlləsinin 15.4-15.5-ci maddələrində nəzərdə tutulan cinayətlərə (ağır və xüsusilə ağır) görə məhkum olunmuş şəxslərin Milli Məclisin deputatı seçilmək hüququ (passiv seçki hüququ) yoxdur.

Göstərilənlərə əsasən dairə seçki komissiyası Seçki Məcəlləsinin 13.3-cü, 53.7-ci və digər maddələrinə əsasən namizədin irəli sürülməsinin təsdiq olunmasından imtina etmişdir.

İ.B.Rüstəzadənin etibarnamə üzrə səlahiyyətli nümayəndəsi Rüstəzadə Türkan Bakir qızının araşdırmada iştirakı təmin edilmiş və Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasının yeri və vaxtı barədə məlumatlandırılmışdır.

Araşdırma ilə müəyyən edilmişdir ki, namizədliyi özü tərəfindən irəli sürülmüş İ.B.Rüstəzadə Cinayət Məcəlləsinin 220.1-ci, 228.3-cü (ağır cinayətlər hesab edilən) və digər maddələri ilə məhkum olunmuş, "Məhkum edilmiş bir sıra şəxslərin əfv olunması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 mart 2019-cu il tarixli Sərəncamı ilə azadlıqdan məhrum etmə cəzasının çəkilməmiş hissəsindən azad edilmişdir.

Qeyd edilməsi zəruridir ki, İ.B.Rüstəzadə azadlıqdan məhrum etmə cəzasının çəkilməmiş hissəsindən azad edilə də, qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddət keçmədiyindən məhkumluğu ödənilməmişdir. Belə ki, Cinayət Məcəlləsinin 83.3.4-cü maddəsinə görə ağır cinayət törətməyə görə azadlıqdan məhrum etməyə məhkum olunmuş şəxslər cəzanı çəkib qurtardıqları gündən altı il keçdikdən sonra məhkumluğu ödənilmiş hesab olunur.

Cinayət Məcəlləsinin 83.4-cü maddəsində göstərilir ki, məhkum edilmiş şəxs qanunla müəyyən edilmiş qaydada vaxtından əvvəl cəza çəkməkdən azad edildikdə və yaxud cəzanın çəkilməmiş hissəsi daha yüngül cəza növü ilə əvəz edildikdə, məhkumluğun ödənilməsi müddəti əsas və əlavə cəzanı çəkməkdən azad edildiyi vaxtdan hesablanır.

Konstitusiyanın 56-cı maddəsinin III hissəsinə görə hərbi qulluqçuların, hakimlərin, dövlət məmurlarının, din xadimlərinin, məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü ilə azadlıqdan məhrum

edilmiş şəxslərin, bu Konstitusiyada və qanunda nəzərdə tutulan digər şəxslərin seçilmək hüququ qanunla məhdudlaşdırıla bilər.

Eyni zamanda Konstitusiyanın 85-ci maddəsinin II hissəsində qeyd edilir ki, ağır cinayətlərə görə məhkum olunmuş şəxslər Milli Məclisə deputat seçilə bilməzlər.

Seçki Məcəlləsinin 13.3.2-ci maddəsinə görə Cinayət Məcəlləsinin 15.4-15.5-ci maddələrində nəzərdə tutulan cinayətlərə (ağır və xüsusi ilə ağır) görə məhkum olunmuş şəxslərin Milli Məclisin deputatı seçilmək hüququ – passiv seçki hüququ yoxdur.

Seçki Məcəlləsinin 53.7-ci maddəsinə görə namizədin irəli sürülməsinin təsdiq olunmasından imtina edilməsi üçün nəzərdə tutulan əsaslardan biri də namizədlərin irəli sürülməsinin bu Məcəllə ilə müəyyənləşdirilmiş qaydasının pozulması ola bilər.

Beləliklə müəyyən edilir ki, İ.B.Rüstəmzadənin ödənilməmiş məhkumluğu olduğuna görə dairə seçki komissiyası qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq onun namizədliyinin irəli sürülməsinin təsdiq olunmasından imtina etmişdir.

İ.B.Rüstəmzadənin İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin qərarına istinad etməsi ilə əlaqədar olaraq qeyd edilməlidir ki, İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin bir çox qərarlarında göstərildiyi kimi, parlament seçkilərində müəyyən kateqoriya şəxslərin passiv seçki hüququnun məhdudlaşdırılması parlamentin müstəqilliyinin və seçicilərin azad seçmək hüququnun təmin edilməsi məqsədini daşıyır və dövlətlər bu sahədə müvafiq tələbləri müəyyən edə bilər.

Beləliklə, ağır cinayətə görə ödənilməmiş məhkumluğun mövcud olması namizədliyin irəli sürülməsinin təsdiq olunmasından imtina edilməsi üçün qanuni əsasdır. Seçki komissiyaları Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyini rəhbər tutaraq onlara təqdim edilmiş sənədlərə əsasən qərar qəbul edirlər.

Göstərilənlərə əsasən şikayətin təmin edilməsi və dairə seçki komissiyasının 25 dekabr 2019-cu il tarixli 26/116 sayılı qərarının ləğv olunması üçün hüquqi əsaslar müəyyən edilmədiyindən müraciət əsassız hesab olunaraq təmin edilməməli, 25 sayılı Nizami ikinci seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının həmin qərarı dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Yuxarıda göstərilənlərə və Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 13.3.2-ci, 53-cü, 112-ci, 112-1-ci, maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və

müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında” Təlimatın 1-ci, 2-ci, 4-cü, 6-cı və 7-ci hissələrinə əsasən **r ə y ə g ə l d i m:**

1. 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Milli Məclisə seçkilərdə 25 sayılı Nizami ikinci seçki dairəsindən namizədliyi öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş Rüstənzadə İlkin Bakir oğlunun 04 yanvar 2020-ci il tarixli 06 sayılı müraciəti əsassız olduğundan təmin edilməsin, onun namizədliyinin irəli sürülməsinin təsdiq edilməsindən imtinaya dair dairə seçki komissiyasının 25 dekabr 2019-cu il tarixli 26/116 sayılı qərarı dəyişdirilmədən saxlanılsın.

2. Bu rəy qəbul edildiyi andan 18 saatdan gec olmayaraq dərc olunsun (internet saytına yerləşdirilsin) və surəti müraciət etmiş şəxsə göndərihsin.

Ekspert qrupunun üzvü

İlkin Şahbazov